
**Statuts
da la
Societad Retorumantscha
(SRR)**

Societad Retorumantscha (SRR), fundada ils 15 da december 1885
Statuts revedids ed approvads da la radunanza generala dals 2 da matg 2025

Societad Retorumantscha (SRR) | Ringstrasse 34 | 7000 Cuira

Disposiziuns generalas

Art. 1 La Societad Retorumantscha (SRR) è in'associaziun tenor art. 6os. dal Cudesch civil svizzer cun sedia a Cuira, chantun Grischun.

Art. 2 La SRR ha la finamira da documentar, perscrutar e cultivar il linguatg rumantsch e sia cultura.

Art. 3 Tut ils gremis da la SRR duain represchentar a moda adequata e tenor pussaivladad ils idioms ed ils divers intschess, nua ch'i vegn discurrì rumantsch.

Art. 4 La SRR è purtadra da l'Institut dal Dicziunari Rumantsch Grischun (IDRG); ella tgira ed edescha il *Dicziunari Rumantsch Grischun* (DRG), in dals quatter Vocabularis naziunals.

Art. 5 La Cumissiun filologica sustegna e cusseglia l'IDRG en sia lavur scientifica e controllescha la qualitat scientifica dal DRG.

Art. 6 La biblioteca, las cartotecas e collecziuns, il material scientific e l'entira infrastruttura da lavur da l'IDRG èn proprietad da la SRR. Ella mantegna in archiv cun ils documents da valor.

Art. 7 La SRR publitgescha contribuziuns linguisticas, litteraras, istoricas, folcloristicas e talas davart la cultura dal Grischun rumantsch en in senn pli vast en ses annuari, las *Annalas da la Societad Retorumantscha*.

Art. 8 Monografias scientificas davart l'intschess rumantsch vegnan edidas en la retscha *Romanica Ratica*. Las publicaziuns numnadas vegnan redigidas e publitgadas tenor reglaments spezial.

Art. 9 En tut ils cas, en ils quals quests statuts na cuntengnan betg disposiziuns suffizientas, valan per norma ils art. 6os. dal Cudesch civil svizzer.

Commembers

Art. 10 Commembras u commembers da la SRR pon daventar persunas natiralas u giuridicas che s'interessan per il linguatg rumantsch, sia documentaziun e perscrutaziun en tut las varietads (idioms e rumantsch grischun) ubain abunentas ed abunents da las *Annalas da la Societad Retorumantscha* resp. dal DRG. La commembranza entschaiva cun la contribuziun annuala u cun il pajament per l'abunament da las *Annalas* resp. dal DRG. L'IDRG administrescha la glista da commembras e commembers ed infurmescha la suprastanza.

La commembranza po finir mintgamai per la fin da l'onn.

Art. 11 La SRR po nominar persunas che han acquistà gronds merits en favur da la SRR resp. da l'IDRG sco commembras u commembers d'onur. La radunanza generala numna las commembras ed ils commembers d'onur sin proposta da la suprastanza.

Finanzas

Art. 12 Per cuntanscher sias finamiras dispona la SRR da meds finansials che derivan da:

- la commembranza da persunas natiralas u giuridicas
- las abunentas e dals abunents dal DRG e da las *Annalas da la Societad Retorumantscha*

- contribuziuns dal maun public, da la Confederaziun e dal chantun Grischun
- retgavs da facultad
- contribuziuns individualas, liadas a projects e/u publicaziuns spezialas
- contribuziuns da faaturas e fauteurs
- donaziuns e legats

Commembras u commembers ch'extreschan n'han nagin dretg a la facultad da la SRR.

Art. 13 Per ils debits da l'uniun stat buna mo la facultad da l'uniun. Las commembras ed ils commembers èn responsabels be fin l'import da lur contribuziun da commembradi. I na dat betg in'obligaziun da far pajaments supplementars.

Organisaziun

Art. 14 Ils organs da la SRR èn:

- la radunanza generala
- la suprastanza
- l'istanza da revisiun
- la Cumissiun filologica

Radunanza generala

Art. 15 La radunanza generala è l'organ suprem da la SRR. Ina giada l'onn ha lieu ina radunanza generala ordinaria. La suprastanza u in quart da las commembras e dals commembers pon pretender ina radunanza extraordinaria. Per motivs extraordinaris e sin proposta da la suprastanza po la radunanza generala vegnir salvada sin via electronica u circulara.

Las commembras ed ils commembers survegnan l'invit 20 dis avant, retschai-van a medem temp la glista da tractandas e sin il pli tard 10 resp. 5 dis avant las propostas.

Cumpetenzas da la radunanza generala:

- eleger la suprastanza
- eleger il presidi ed il vicepresidi
- eleger l'istanza da revisiun
- numnar commembras e commembers d'onur
- approvar il rapport annual, quint annual ed il rapport da la revisiun
- dar distgargia a la suprastanza ed a l'IDRG
- prender enconuschientscha dal preventiv
- determinar las contribuziuns da commembras e commembers
- discutir davart tractandas ordinarias
- discutir davart propostas ch'èn vegnidas inoltradas 5 dis avant la radunanza generala
- modifitgar ils statuts
- abolir la SRR

La radunanza generala ha lieu e po trair decisiuns sin fundament da la pre-schientscha da las commembras e dals commembers preschents. Mintga com-membra e mintga commember ha ina vusch. La vusch da personas giuridicas sto vegnir dada da la presidenta u dal president ubain d'ina persuna autorisada

en scrit da far quai. Las decisiuns vegnan tratgas cun la maiorità da las vuschs preschentadas. Davart l'aboliziun da la SRR decida la radunanza generala cun la maiorità da dus terzs da las commembras e dals commembers preschents. Il president u la presidenta votescha era e dat sia vusch en cas da parità da vuschs.

Davart fatschentas po vegnir tratga ina decisiun valaivla giuridicamain be, sche quellas èn vegnidadas messas sin la glista da tractandas, tramessa cun l'invit, u sche quellas èn vegnidadas dumandadas en scrit d'ina commembra u d'in commember 5 dis avant la radunanza generala.

Suprastanza

Art. 16 Mintga trais onns elegia la radunanza generala il presidi e la suprastanza. La suprastanza sa cumpona dad almain 5 commembras e commembers elegids per 3 onns. La reelecziun da commembras u commembers è pussaivla fin la vegliadetgna da 75 onns.

Art. 17 Las commembras ed ils commembers da la suprastanza lavuran sin basa voluntaria. Il president u la presidenta, il cassier u la cassiera ed ils redactors u las redacturas da las *Annalas da la Societad Retorumantscha* survegnan in'indemnisaziun. Las commembras ed ils commembers da la suprastanza pon far valair spesas tenor il reglament da spesas.

Art. 18 La suprastanza maina ed administrescha las fatschentas da la Societad Retorumantscha conform a l'intent da la SRR e tenor reglas da contabilitad uffizialas. Ella sa constituescha sezza e reparta las incumbensas spezialas. Ella sa raduna uschè savens sco necessari, almain duas giadas l'onn e da temp en temp era en las regiuns.

Art. 19 Mintga suprastanta e mintga suprastant ha ina vusch. I n'è betg pussaivel da sa laschar remplazzar. Las decisiuns vegnan tratgas cun la maiorità da las vuschs preschentadas. Il president u la presidenta votescha era e dat sia vusch en cas da parità da las vuschs.

Decisiuns pon era vegnir tratgas sin via electronica u circulara. Las decisiuns vegnan tratgas cun la maiorità da las vuschs.

Art. 20 Cumpetenzas da la suprastanza:

- decider davart il quint annual ed il preventiv per mauns da la radunanza generala
- decider davart reglaments
- decider davart in urden da lavur per las emploiadas ed ils emploiads da l'IDRG
- decider davart in reglament da pajas per las emploiadas ed ils emploiads da l'IDRG
- decider davart in reglament da spesas per las emploiadas ed ils emploiads da l'IDRG
- decider davart l'acceptaziun u la refusaziun da donaziuns e legats
- eleger la u il mainafatschenta e charedactor/a da l'IDRG
- eleger la persuna che substituescha la u il mainafatschenta e charedactor/a da l'IDRG

- decider davart il carnet da duairs da la u dal mainafatschenta e chauredactur/a da l'IDRG e da sias substitutas u ses substituets
- decider davart la redacziun da las *Annalas da la Societad Retorumantscha*
- eleger la Cumissiun filologica e sia presidenta u ses president
- tgirar las fatschentas da l'uniun, sche quellas n'èn betg vegnidas attribuidas ad auters organs
- preparar las fatschentas da la radunanza generala
- constituir gruppas da lavur

Las sesidas da la suprastanza vegnan protocolladas.

Instanza da revisiun

Art. 21 Las responsablas u ils responsabels per la revisiun examineschan la gestiun e la contabilitad da l'uniun e preschentan quellas en scrit a la radunanza generala.

L'onn da contabilitad e da gestiun correspunda a l'onn chalendar.

Las revisuras u ils revisurs vegnan elegids mintgamai per trais onns. La reelecziun è pussaivla.

Cumissiun filologica

Art. 22 La Cumissiun filologica accumpogna la redacziun e la publicaziun dal DRG. Ella funcziuna sco supervisiun scientifica en quai che pertutga la redacziun e la publicaziun dal DRG.

La Cumissiun filologica consista dad almain 5 commembras e commembers e s'entaupa almain ina giada l'onn.

En connex cun elecziuns da persunal scientific per l'IDRG vegn la Cumissiun filologica involvida a moda consultativa.

Institut dal Dicziunari Rumantsch Grischun (IDRG)

Art. 23 L'IDRG rimna, cataloghisescha e maina la documentaziun per edir il DRG en furma da fascichels e toms resp. en furma digitala. El sa drizza tenor directivas etablidhas en ils reglaments respectivs.

Ultra da quai è l'IDRG in center da cumpetenzza da muntada naziunala ed internaziunala per la perscrutaziun scientifica da la lingua e da la cultura rumantscha.

La u il mainafatschenta e chauredactur/a da l'IDRG prenda part a las sesidas da la suprastanza cun vusch consultativa.

Disposiziuns finalas

Art. 24 Quests statuts remplazzan ils tschენტaments da la SRR dals 26 da mars 1979.

Cuir, ils 2 da matg 2025

Corina Casanova

presidenta Societad Retorumantscha